

Devrimci Anarşistin ABC'si

Nestor Makhno

1932

Anarşizm, insanın özgürce yaşaması ve yapıcı bir şekilde çalışması anlamına gelir. İnsanın doğal ve sağlıklı emellerine karşı yapılan her şeyin yıkımı demektir. Anarşizm, yalnızca yaşamsal düzenin yapay bir şekilde tasarlandığı programlardan çıkan teorik bir öğreti değildir. Tüm yapay kriterleri atlayarak yaşamın tüm ihtiyatlı tezahürlerinden derlenmiş bir öğretilir.

Anarşizmin toplumsal ve politik tezahürü tüm bileşenleri arasında özgürlük, eşitlik ve dayanışmayı yücelten, özgür ve anti-otoriter bir toplumdur. Anarşizmde hak, tüm zamanlarda ve tüm mekanlarda herkes için özgürlük ve toplumsal adaletin hakiki güvencesini sağlayan bireysel bir sorumluluk demektir.

Komünizm (devletsiz toplum) bundan doğar. Anarşizm doğal olarak insanın özünde vardır: komünizm onun mantıksal izdüşümüdür. Bu savların anarşizmin temel önermeleri olabilmesi için, somut gerçekler ve bilimsel analizlerden yardım alınarak teorik olarak desteklenmesi gerekir. Bununla birlikte Godwin, Proudhon, Bakunin, Johann Most, Kropotkin, Malatesta, Sébastien Faure ve diğer birçokları gibi, büyük özgürlükçü teorisyenler, öğretilerini sert ve koşulsuz ölçeklerle sınırlandırmayı hiç istemediler.

Tersine, anarşizmin bilimsel dogmasının, insan doğasının özüne uygun olarak asla keşfettikleriyle

yetinmemek olduğunu göstermek istediler. Bilimsel anarşizmde değişmeyen tek şey insanın insan tarafından sömürülmesini ve tüm prangaları reddetmeye yönelik doğal eğilimidir. İnsan toplumunda günümüzde hala mevcut olan -ve (bilimsel) sosyalizmin hala yok edemediği ve edemeyeceği- köleliğin prangaları yerine anarşizm, özgürlüğü ve insanın o özgürlükten yararlanma hakkını yeşertir.

Devrimci bir anarşist olarak, devrim boyunca Ukrayna halkıyla yaşamı paylaştım. Bu halk, devrim boyunca özgürlükçü fikirlerin hayati albenisini kendiliğinden hissetti ve bunun bedelini de ödedi. Teslim olmadan, bu kolektif mücadelenin ortak sıkıntıları da yaşadım fakat kendimi sıklıkla anlık talepleri idrak edip dile getiremeyecek kadar güçsüz buldum.

Genel anlamda hatamı çabucak anladım ve bireyin ve bir bütün olarak insanlığın bağımsızlığı ve özgürlüğü için savaşı kitleler tarafından, yoldaşlarıyla birlikte uğruna mücadele ettiğimiz amaçlarımızın kolayca özümsemediğini açıkça kavradım.

Pratik mücadele deneyimi, anarşizmin insana yaşayarak öğrettiği yönündeki inancımı güçlendirdi. Anarşizm, yaşam kadar devrimci bir öğretilerdir. Ve onun her tezahürü, insanın çeşitli ve etkili varoluşsal yaratıcılığıyla çok yakından ilişkilidir.

Ezilen kardeşlerim, devrimci bir anarşist olarak, bu etiketle en zayıf bağı bile sürdürdüğüm müddetçe, ben sizi anarşist ideali gerçekleştirmek için mücadeleye çağıracağım. Anarşizmi yalnızca özgürlük, eşitlik ve dayanışma için mücadele ederek kavrayabilirsiniz.

Anarşizm insanda doğal olarak vardır: tarihsel olarak insanı, -yapay olarak kazanılmış- köle zihniyetinden kurtarır ve köleliğin tüm biçimlerine karşı bilinçli bir savaşı olmasını sağlar. Bu anlamda anarşizm devrimcidir.

İnsan köle olduğunun ne kadar farkında olursa o kadar öfkelenir ve anarşist özgürlük, kararlılık ve eylem ruhu onun içinde o kadar büyür. Bu, “anarşizm” sözcüğünü hiç duymamış olsalar bile, kadın ya da erkek her birey için geçerlidir.

İnsan doğası anarşisttir: onu tutsak etmeye yeltenen her şeye karşı çıkar. Bence insanın doğal özü bilimsel olarak anarşizmle gayet iyi açıklanıyor. Anarşizm, insan yaşamının bir ideali olarak insanın evriminde önemli bir rol oynuyor.

Ezilenler kadar ezenler de yavaş yavaş bu role çalışmaya başlıyorlar: ezenler ister istemez bu ideali saptırmaya çalışıyor, ezilenler ise onu kolayca elde etmek istiyorlar. Modern uygarlık geliştikçe anarşist idealin kavranışı kölede de efendide de büyüyor.

Ezenler, şimdiye kadar yöneldikleri amaçlara rağmen -insanın onuruna karşı yapılmış her ihlale karşı çıkan her türlü doğal eğilimi yatıştırmak ve engellemek- insanın gerçek kökenini ortaya çıkarıp daha önce insanlığın yaratıcısı olarak kabul edilen tanrının yokluğunu ispatlayan bağımsız bilimsel zihinleri susturmayı başaramadı. Sonrasında, insanlar arasında kurdukları aşağılayıcı ilişkilerin ve dünyadaki “kutsal talimatname”lerin yapaylığına reddedilemez bir kanıt sunmak doğal olarak kolaylaştı.

Bunların hepsinin anarşist düşüncelerin bilinçli gelişimine önemli etkisi oldu. Aynı şekilde Liberalizm ve sözde bilimsel sosyalizmin dallarından biri olan bolşevizm gibi yapay kavramlar da aynı zamanlarda gün yüzüne çıkmıştır.

Bununla birlikte, modern toplumun geniş bir bölümünün psikolojisi ve bireysel kişilik üzerindeki etkisine rağmen, bu yapay kavramlar eski dünyanın zaten bilinen biçimlerine doğru yokuş aşağı yuvarlanma eğilimindedirler.

Bilinçlenen ve bunu çevresinde de dile getiren özgür insan, insanlığın tüm rezil geçmişindeki hilekarlık, keyfi şiddet ve aşağılanmayı ima eden her şeyi alt ettiği gibi bu yapay öğretileri de kaçınılmaz olarak alt edecektir.

Bu andan itibaren birey, doğduğundan beri tanrılar

tarafından -silah, para, hukuk ve büyücü çıraqlarının iki yüzölçü biliminin kaba kuvvetiyle- sarmalandığı korkaklık ve yalanlar kabuğıyla mücadele edecektir.

Birey, böyle bir rezaletten kurtularak, ona hayat haritasını keşfettiren bir bütünlüğe ulaşır. İlk önce, korkaklık ve sefaletten ibaret olan eski köle hayatını fark eder. Bu eski hayat; başlangıçta temiz, açık ve geçerli olan her şeyi köleleştirerek, onu ya meleyen bir koyuna ya da kendisinde ve içinde iyi olan her şeyi çiğneyen ve yok eden aptal bir efendiye dönüştürmek için öldürmüştür.

Ancak o zaman insan, herhangi birinden veya herhangi bir şeyden bağımsız olarak, kendisine aykırı olan, doğanın saflığını ve büyüleyici güzelliğini ihlal eden her şeyi küle çeviren bir doğal özgürlüğe uyanır.

İşte tam burada birey aklını başına toplar ve bilimin şamanları tarafından aldatılarak bireysel ve toplumsal yaşamını köle egemenliğine hapsettiği utanç verici geçmişini ilk ve son kez lanetler.

Bundan böyle insan, -nesillerdir olduğundan farklı olarak- başkalarının üzerinde güç uygulanmasına izin vermemek için başkalarının üzerinde güç uygulayan bir peygamber ya da şaman olmamak amacıyla büyük bir ahlaki hedefe doğru ilerlemeye başlar.

Tüm tanrılardan ve onların tüm toplumsal ve ahlaki buyruklarından kurtulan insan, insanın insan tarafından sömürülmesine ve değişmez bir şekilde ileriye doğru yürümeye programlanmış olan doğasının bozulmasına karşı isyan eder.

Bu isyancı, kendisinin ve ezilen kardeşlerinin farkına vardıktan sonra, tarihsel olarak şiddetle, kölelikle ve aptallıkla cisimleşmiş olan devleti ayaklar altına alarak kendisi ve kardeşleri için özgürlük, bütünlük ve mükemmelliğe susayan bir devrimci anarşist olur. Özgür insan, gerçek bir komünist politikayı güçlendirmek ve benimsemek için bu örgütlü çeteye ve katile karşı örgütlenir.

Bu tür grupların bireysel üyeleri, şimdiye kadar ne olmuş olurlarsa olsunlar (işçi, köylü, entelektüel veya öğrenci) kendilerini yeniden keşfederek her türlü köleliği reddettikleri andan itibaren egemen toplumun cezai vesayetinden (kendilerini aptal efendilerine satan bir köle olmaktan) kurtulurlar.

Bir birey olarak insan, yaşam hakkındaki yanlış düşünceleri reddedip yok ettiğinde gerçek kişiliğine geri döner ve böylece gerçek haklarını yeniden kazanır. Bireyin devrimci bir anarşist ve bilinçli bir komünist olmasını sağlayacak tek şey budur. İnsan yaşamının bir ideali olarak anarşizm, her bireyde özgür ve yaratıcı bir yaşama yönelik doğal bir düşünce olarak kendini bilinçli bir şekilde açığa vurur ve toplum-

sal bir mutluluk idealini yaratır. Çağımızda anarşist toplum artık bir hayal değildir. Ancak pratik düzeninin detaylandırılmasında hala eksiklikler görülüyor.

İnsanın yeni yaşamı ve yaratıcı gelişimini ilgilendiren bir öğreti olarak anarşizm fikrinin kendisi, toplumsal olduğu kadar bireysel olarak da, gerçek bir felaket olarak modern toplumun tartışılmaz adaletsizliğinin karşısında, insan doğasının yıkılmaz gerçekliği üzerine kuruludur.

Bu durumun farkına varılması, savunucularının, yani anarşistlerin, mevcut toplumdaki resmi kurumlarla karşılaştırıldığında kendilerini yarı veya tam manada kanuna karşı gelirken bulmalarına yol açıyor. Doğrusu anarşizm hiçbir ülkede yasal şekilde duyurulamaz. Bunun nedeni insanların, mevcut toplumun hem kölesi hem efendisi olan devlet tarafından derinden etki altına alınmasıdır. İnsanın yaşamını “dilimlere” bölerek üzerinde bir parazit gibi yaşayan bu bireyler zümresi kendini devlet ile özdeşleştirmiştir.

İnsan, bireysel veya toplumsal olarak, gerçekte sömüren ve ezen olmaktan başka hiçbir şey olmayan bu “yöneticiler ve efendiler”in insafına kalmış durumda. Büyük anarşizm fikri, sağcı ya da solcu, burjuva ya da devletçi sosyalist olmaları fark etmesizin, modern dünyayı vahşileştiren ve köleleştiren bu dolandırıcıların insafına kalmayacak.

Bu dolandırıcılardan ilki daha az iki yüzlüdür ve açıkça burjuva olduğu görülebilir. Öteki ise devletçi sosyalistlerin her türü, içlerinden özellikle “komünist” lakabını gayrimeşru olarak kullananlar, yani bolşeviklerdir. “Eşitlik ve kardeşlik” şiarlarının ardında riyakarca saklanırlar.

Bolşevikler mevcut topluma binlerce kez cila çekmeye veya bazıları için efendilik, diğerleri için kölelik oluşturan baskı sistemlerini yeniden etiketlendirmeye hazırlar. Yani, mevcut toplum yapısını zerre değiştirmeden, baskı ve kölelik arasında var olan doğal çelişkilerle uzlaşan aptal programlarının isimlerini değiştirebiliyorlar. Hayattaki tek gerçek insan idealinin, yani özgürlükçü komünizmin gerçekleşmesini önlemek amacıyla bu çelişkilere tutunuyorlar.

Absürt programlarına göre, devletçi sosyalistler ve komünistler, özgürlüğü toplumsal yaşamda gerçekleştirmeden, insanın toplumsal olarak kurtuluşuna “müsaade etmeye” karar verdiler. İnsanı, yalnızca doğa yasalarına boyun eğecek şekilde tamamen özgürleştirmeye gelince, bunu onlar yaptığı müddetçe sorun yok.

Özgürleşme onların iğrenç denetimlerinden asla kurtulamasın diye, çabalarını burjuvazinin çabalarıyla birleştirmelerinin nedeni budur. Her halükarda, herhangi bir siyasi otorite tarafından verildiği sürece “özgürleşme”nin alabileceği biçimi çok iyi biliyoruz.

Burjuvazi, emekçilerden böyle kalmaya kalmaya mahkum köleler olarak söz etmeyi doğal buluyor. Burjuvazi, insanlığın tümüne gerçekten kullanışlı ve güzel bir şey üretecek olan özgür üretimi asla desteklemez. Elindeki devasa sermaye kaynaklarına rağmen yeni bir toplumsal varoluşun ilkelerini geliştiremeyeceği açıktır.

Şimdiki zaman onlara oldukça yeterli görünüyor çünkü çarlar, başkanlar, hükümetler ve neredeyse tüm aydınlar ve bilim adamları, yeni toplumun kölelerine boyun eğdiren herkes önlerinde eğiliyor. Burjuvazi sadık hizmetçilerine haykırıyor: “Hizmetçiler, kölelere hakkı olan köleliği verin, size ait olan kısmı bize hizmet etmek için alın, gerisi bize kalsın!... Onlar için, bu şartlar altında hayat elbette güzel.

Devletçi sosyalistler ise karşılık veriyor: “Hayır, biz yukarıdakilere katılmıyoruz!” Bununla işçilere sesleniyor, onları siyasi partilere dönüştürüyor ve onları isyana teşvik ediyorlar: “Burjuvaziyi kovun! Onları devlet iktidarından uzaklaştırın ve iktidarı biz devletçi sosyalistlere verin ki biz sizi savunup özgürleştirelim.”

Aylaklar ve ayrıcalıklılardan ziyade devlet iktidarının gerçek düşmanı olan işçiler öfkelerini açığa çıkarır, isyan eder, devrimi gerçekleştirir, devletin gücünü yok ederek iktidar sahiplerini kovar. Sonra-

sında da ya saflık ya da dikkatsizlik nedeniyle sosyalistlerin iktidarı ele geçirmesine izin verirler.

Rusya'da bolşevik iktidara bu şekilde el koymasına izin verdiler. Ve bu korkak Cizvitler, bu canavarlar, bu özgürlüğün kasapları -silahsız da olsalar- halkı boğmak, kurşuna dizmek ve ezmek için harekete geçtiler. Tıpkı onlardan önce burjuvazinin yaptığı gibi, hatta daha da kötüsü.

İnsandan özgürlük ruhunu ve yaratma iradesini tek seferde, tamamen ortadan kaldırarak, onu bir grup kötü adama manevi bir köle ve fiziksel bir uşak yapmak amacıyla, bu ruhu kırmaya çalıştılar. Devrilen tahtın yerine yerleştiler ve kitleleri dize getirmek, kendilerine karşı çıkanları ortadan kaldırmak için katillerini kitlelerin üzerine saldırtmaktan çekinmediler.

Halk, Rusya'daki sosyalist iktidarın zincirlerinin ağırlığı altında inliyor. Başka ülkelerde de burjuvazinin boyunduruğu altında hatta burjuvaziyle işbirliği yapan sosyalistlerin boyunduruğu altında inliyor. Her yerde bireysel veya kolektif olarak halk, devlet iktidarının otoritesi, onun siyasi ve ekonomik saldırıları altında inliyor.

Herhangi bir çıkar gütmeden halkın acılarını paylaşan çok az insan vardır. Ve eski veya yeni cellatlar, onların halkla bütünleşmesini engellemek için çok etkili araçlara sahiptir. Yaşam, özgürlük ve mutluluk

haklarını savunmak için yanıp tutuşan insan, yaratıcı kararlılığını şiddet girdabına girerek ortaya koymaya çalışır.

Kavgasının belirsiz sonu geldiğinde, ilmiği celladın boynuna doladığı anda göstereceği cesaret, celladının titreyerek önünde eğilmesini sağlayacaktır. Ama ne yazık ki insan celladının hayatı boyunca yaptığını yapacağı anda gözlerini kapatmayı çok sık tercih eder.

Kendi özgürlüğünün ve komşusunun özgürlüğünün yaşam kadar dokunulmaz olduğuna, yalnızca baskı zincirlerinden başarılı bir şekilde kurtulan ve insanlığa karşı işlenen tüm suçları gören biri ikna olabilir. Özgürlüğünü kazanmaya ve savunmaya, her sömürücü ve her celladın kökünü kazımaya hazırsa ve burjuva iktidarının yerini almayı hedeflemiyorsa, o zaman çağdaş toplumun kötülüğüne karşı mücadele edebilir.

Onu devrimci anarşist yapan, sosyalist, komünist, bolşevik veya eşit derecede baskıcı başka herhangi bir güçle değil, bireysel sorumluluk temelinde örgütlenmiş ve herkes için gerçek bir özgürlük ve toplumsal adaleti garanti eden, gerçekten özgür bir topluma ulaşmayı amaçlamasıdır. Devrimci anarşist, katil devletin karşısında korkmadan durabilir:

“Hayır, öyle olması gerekmiyor! Ezilenler, isyan edin! Tüm devlet gücüne karşı ayağa kalkın! Bur-

juvazinin iktidarını yıkın ve onun yerine sosyalistlerin ve bolşeviklerin iktidarını koymayın. Tüm devlet gücünü ortadan kaldırın ve destekleyicilerini kovun, çünkü onlardan asla size dost olmaz.”

Devletçi sosyalistlerin veya komünistlerin iktidarı, en az burjuvazininki kadar tehlikelidir. Hatta deneylerini insanların kanlarıyla ve yaşamlarıyla yaptıklarında onlardan çok daha tehlikeli olabilirler. Bu noktada, gizlice burjuva iktidarının öncüllerine dönmeleri uzun sürmüyor ve her iktidar gibi yalan söylüyor ve aldatıyor ve en kötü yola başvurmaktan az çekinmiyorlar.

Komünizm fikri onlar için gereksiz hale geliyor ve artık onlardan yararlanamıyor, onun yerine iktidara tutunmasına yardımcı olabilecek her türlü şeyden medet umuyorlar.

Savaşmak için burjuvaziye ve devlet sosyalistlerine bırakılan herhangi bir siyasi devrim -özellikle Şubat ve Ekim 1917 Rus devrimleri- az önce söylediklerimin iyi bir örneğidir. Rus İmparatorluğu’nu deviren emekçi kitleler, sonuç olarak, kendilerini siyasi olarak yarı özgürleşmiş hissettiler ve kurtuluşlarını tamamlamaya çalıştılar.

Büyük toprak sahiplerinden ve din adamlarından alınan tüm toprakları, başka birinin emeğini sömürmeden üretenlere devretmeye başladılar. Şehirlerde de, fabrikalar, atölyeler, matbaalar ve diğer

Üretim yerleri oralarda çalışan işçilerin eline geçti. Kasaba ve kır arasında kardeşlik ilişkileri kurmak için tasarlanan bu sağlıklı ve coşkulu çabalara giren emekçiler, Kiev, Harkov ve Petrograd'da yeni hkmetlerin kurulduğunu fark etmediler.

Halk, sınıf örgütleri aracılığıyla müdahale olmaksızın gelişirken, toplumun tüm parazitlerini ve birilerinin diğerleri üzerinde uyguladığı tüm iktidarı ortadan kaldırmayı amaçlayan yeni, zgr bir toplumun temellerini atmayı arzuluyordu.

Bu yaklaşım açıkça Ukrayna'da, Urallarda ve Si-birya'da ilerleme kaydetti. Tiflis, Kiev, Petrograd ve Moskova'da, can çekişen yetkililerin tam kalbinde, benzer bir eğilim su yüzüne ıktı.

Bununla birlikte, her zaman ve her yerde, devlet sosyalistleri, kiralık katillerinin yanı sıra çok sayıda destekiye de sahipti ve hala sahip. Bu destekçiler arasında, ne yazık ki çok sayıda işçi de var. Bolşevikler, bu paralı katiller tarafından kışkırtılarak, halkın bu çabalarını o kadar korkunç bir şekilde cezalandırdılar ki, Ortaçağ Engizisyonu bile onları kıskanabilirdi! Kendimize gelince, tüm devlet iktidarının doğasını bilerek bolşevik liderlere şunları söyledik:

Yazıklar olsun size! Burjuvazinin ezilenlere karşı gaddarlığı hakkında çok şey yazdınız ve konuştunuz. Kurtuluşları için mücadele eden emekçilerin devrimci saflığını ve bağlılığını savunmakta çok gayretli

davrandınız. Ve şimdi iktidara geldiðinize göre, ya burjuvazinin aynı korkak uşakları oldunuz ya da kendi başınıza burjuvazi oldunuz. Yöntemleriniz ise burjuvazinin bile hayretler içinde kaldığı ve sizinle dalga geçtiği uç noktalara kadar uzanıyor.

Üstelik, son yıllarda bolşevik deneyimlerden hareketle burjuvazi; devlet sosyalizminin “bilimsel” kuruntusunun, burjuvazinin yöntemleri ve aslında burjuvazinin kendisi olmadan ayakta kalamayacağını anladı. Sosyalist sistemde, emekçi nüfusun büyük çoğunluğuna yönelik sömürünün ve örgütlü şiddetin, sefaleti ve asalaklığı ortadan kaldırmak için hiçbir şey yapmadığını, aslında sömürünün yalnızca isim değiştirdiğini ve iki katına çıktığını fark etti.

Ve gerçekler bize bunu gösteriyor. Bolşeviklerin açgözlüce halkın tüm devrimci kazanımlarını tekellerine almak için polisleri, mahkemeleri, hapishaneleri ve hepsi devrime karşı konuşlanmış gardiyan orduları yeterlidir.

Kızıl ordu, zorla asker alımına devam ediyor! Eski rütbeli yapısını, bu rütbeleri farklı şekilde isimlendirerek, hatta daha hesap vermez ve baskıcı bir hale getirerek sürdürüyor.

Liberalizm, sosyalizm ve devlet komünizmi, aynı ailenin üç koludur; insanlık için uygun bir toplumsal ideale dayanan yeni, sağlıklı, özgün bir ilkenin özgür-

l k ve bağımsızlık yönünde büyümesini engellemek amacıyla, insan üzerindeki güçlerini kullanırlar.

Bir devrimci anarşist, ezilenleri isyana teşvik eder. Ayaklan, içindeki ve üzerindeki tüm iktidarın kökünü kurut ve başkalarının üzerinde iktidar kurma. İnsan toplumunda iktidar, hiçbir zaman gerçekten kendi emeğiyle ve ahlaklı bir varolu la ya amamı  kişiler tarafından savunulur.

Devletin otoritesi hiçbir topluma zevk ve mutluluk getirmeyecek, hiçbir toplumu tatmin etmeyecektir. Bu tür bir otorite, asalaklar tarafından, insanın hayatında yararlı ve iyi olan her şeyi emekleriyle üretenlere karşı canice yağmalamak ve Şiddet uygulamak amacıyla yaratılmıştır.

Bu iktidar ister burjuva, ister sosyalist, ister bolşevik, isterse de i  i-köylü olsun, en sonunda hepsi kaçınılmaz olarak sağlıklı ve mutlu bir bireye olduğu kadar topluma da zarar verir.

Bütün devletlerin iktidarlarının doğası her yerde aynıdır: bireyin özgürlüğünü ortadan kaldırarak ona kirli i lerini yaptırmadan önce, onu ruhen ve beden bir köleye çevirir. Zararsız iktidar diye bir şey yoktur.

Ey ezilen kardeşim, içindeki tüm iktidarı def et hiçbir iktidarın kurulmasına izin verme!

Bir bireyin veya bir grubun gerçekten sağlıklı, neşeli yaşamı; onu yapay yapılara, yazılı yasalara

dahil etmeye çalışan programların ve otoritenin yardımıyla oluşturulamaz. Hayır, söz konusu yaşam sadece bireysel özgürlük ve onun bağımsız yaratıcı çabası temelinde, yıkma ve yaratma eylemlerinde ilerleme kaydederek inşa edilebilir.

Her bireyin özgürlüğü, ilk olarak özgürlükçü bir toplumun kuruluşunda yatar. İkincil olarak bu özgürlük, ademi merkezîyetçilik ve ortak bir hedef olan özgürlükçü komünizmin gerçekleştirilmesi yoluyla bütünlüğe ulaşır.

Özgürlükçü komünist bir toplumu ne zaman düşünsek, onu insan ilişkileriyle uyumlu, görkemli bir toplum olarak görürüz. Esas olarak, herkes için eşit bir sosyal adalet ölçüsünü garanti eden federasyonlar ve konfederasyonlarda bir araya gelen özgür bireylere bağlıdır.

Özgürlükçü komünizm, köklerini insanın özgür yaşamından alan, toplumun kastlara ve sınıflara bölünmesini engelleyerek ilerlemesini ve mükemmelleşmesini amaçlayan, tüm adaletsizliklerin ve kötülüklerin ortadan kaldırılmasına dayanan bir toplumdur.

Özgürlükçü toplumun hedefi; emek, kararlılık ve zeka yoluyla herkesin hayatını daha güzel ve daha parlak hale getirmektir. Doğayla tam bir uyum içinde olan özgürlükçü komünizm, sonuç olarak, tamamen bağımsız, yaratıcı ve özgür insan yaşamı üzerine kuruludur. Bu nedenle bu toplumu

var edenler, özgür ve ısıltılı varlıkların hayatlarını yaşıyor gibi görünmektedir.

Emek, evrensel kardeşlik, yaşam sevgisi, güzelliğin özgürce yaratılması tutkusunu, tüm bu değerler özgürlükçü komünistlerin yaşamını ve eylemini canlandırır. Devletçi sosyalistlerin bu kadar çok sayıda çalıştırdıkları hapishanelere, cellatlara, casuslara ve provokatörlere ihtiyaç yoktur. Prensip olarak özgürlükçü komünistlerin, en önemli örneği ve en büyük şefi son tahlilde devlet olan kiralık haydutlara ve katillere ihtiyaçları yoktur.

Ezilen kardeşim! Düşünce ve örgütlü eylem yoluyla kendinizi o toplumun kurulmasına hazırlayın. Bunun dışında, kuruluşunuzun toplumsal faaliyetlerinde sağlam ve tutarlı olması gerektiğini unutmayın. Kurtuluşunuzun yeminli düşmanı devlettir: Devlet, en iyi, şu beş klişenin birleşiminde somutlaşır: mülk sahibi, asker, yargıç, rahip ve hepsine hizmet eden entelektüel.

Çoğu durumda, bunların üçüncüsü insanlığı cezalandırıyor ve insan yaşamını bireysel ve toplumsal yönü ile belirliyor. Bunu yaparken de tutucu katiplerin suçlarının dışavurumu olan tarihsel ve hukuksal yasaları sistemleştirmek adına, doğal yasaların anlamını çarpıtarak dört efendisinin yetkilerini “meşrulaştırmayı” kendine görev ediniyor.

Düşman çok güçlüdür çünkü yüzyıllardan beri varlığını yağma ve şiddet sayesinde devam ettirme tecrübesine sahiptir. İç krizlerin üstesinden gelmiştir fakat insanı asırlık uykularından uyandıran yeni bir bilimin ortaya çıkmasıyla yok olma tehdidiyle karşı karşıya kalmıştır. Ve şimdi yeni bir yüze bürünmeye çalışıyor.

Bu yeni bilim -büyücü çıraklarının bu “beş” birliğin engellerine rağmen- insanı önyargılarından kurtarır, kendisini ve hayattaki gerçek yerini keşfetmesi için onu donatır.

Dolayısıyla, ezilen kardeşim, düşmanımızın yeni yüzü, örneğin devletin bilgili reformcularının odalarından çıkan her şeyde görülebilir. Böyle bir başkalaşımın tipik bir örneğini ilk elden tanık olduğumuz devrimlerde gördük. İlk başta, düşmanımız olan devletin “beşli” birliği, yeryüzünden tamamen yok olmuş gibi görünüyordu.

Gerçekte, düşmanımız sadece kılık değiştirdi ve bize karşı suç teşkil eden yeni müttefikler buldu. Bolşeviklerin Rusya’daki, Ukrayna’daki, Gürcistan’daki ve birçok Orta Asya halkı arasındaki örneği bu açıdan çok öğretici. Bu, kurtuluşu için savaşılan insanlık tarafından asla unutulmayacak bir derstir, çünkü kabus gibi bir suçluluk onun içine işleyecektir.

Ezilenlerin, kendisini çevreleyen kötülüğe karşı mücadelesinde elde edebileceği tek ve en emin yol, insan evriminde derin ve ileri bir kırılma olan toplumsal devrimdir.

Toplumsal devrim kendiliğinden gelişse de örgüt onun yolunu açar, karşısına dikilen setler arasındaki gediklerin görülmesini kolaylaştırır ve devrimin gelişini hızlandırır. Devrimci anarşist, bu çizgide, şimdi şu anda harıl harıl çalışmalıdır.

Her ezilen, boyunduruğun kendisini aşağı çektiğinin farkına varmalı ve bu rezilliğin insanların hayatını ezip geçtiğini anlayarak anarşistin yardımına koşmalıdır. Her insan sorumluluğunun bilincinde olmalı ve insanlığın özgürce nefes alabilmesi için “beşler” birliğindeki tüm cellatları ve parazitleri toplumdan atmalıdır.

Her insan ve her şeyden önce -özgürlük, dayanışma ve eşitlik ideali için mücadeleye ön ayak olan devrimci anarşist, toplumsal devrimin, eğer yaratıcı bir şekilde gelişecekse, yeterli araçlara ve örgütsel kaynaklara ihtiyaç duyduğunu akılda tutmalıdır.

Özellikle de, kendiliğinden olan bir isyanda; köleliğin köklerinden koparılıp özgürlüğün ekildiği, her insanın özgür ve sınırsız gelişme hakkının gerçekleştiği aşamada. Bu, bireylerin ve kitlelerin kendi içlerindeki ve çevresindeki özgürlüğü canlandırarak toplumsal devrimin kazanımları doğrultusunda hareket

etme cesaretini gösterecekleri ve devrimin bu tür örgütsel kaynaklara en çok ihtiyaç duyacağı zamandır.

Örneğin, devrimci anarşistler Rus devriminde olağanüstü bir rol oynadılar, ancak gerekli eylem araçlarına sahip olmadıkları için tarihsel misyonlarını tam olarak yerine getiremediler.

Üstelik bu devrim bize şu gerçeği de gösterdi: halk kitlelerinin kölelik bağlarından kurtulduktan sonra yenilerini yaratmaya hiç niyetleri kalmamıştır. Tam tersine; devrim zamanlarında halklar, yalnızca özgürlükçü içgüdülerine yanıt veren değil, aynı zamanda düşman saldırıya geçtiğinde kazanımlarını da savunabilen yeni özgür birlik biçimleri ararlar.

Bu sürecin işleyişini gözlemlerken, en verimli ve en değerli örgütlenmelerin, toplumsal kaynakları hayatın kendisi tarafından yaratılan komünlerden, yani özgür sovyetlerden başka bir şey olamayacağı sonucuna defalarca vardık. Aynı inanca dayanarak, devrimci anarşist büyük bir özveriyle harekete geçiyor ve ezilenleri özgür örgütlenmeler için mücadeleye katılmaya teşvik ediyor.

O, yalnızca temel yaratıcı örgütsel ilkelerin gösterilmesi gerektiğine değil, aynı zamanda yeni yaşam tarzını düşman güçlere karşı savunmak için gerekli araçlarla donatmaya da ihtiyaç olduğuna inanıyor. Bunun en sıkı şekilde takip edilmesi ve halk tarafın-

dan bizzat ve derhal desteklenmesi gerektiğini, pratik göstermiştir.

İçlerinde doğuştan var olan anarşizm dürtüsüyle halklar, devrimi gerçekleştirme yolunda özgür örgütlenmeler ararlar. Özgür meclisler her zaman en iyisidir. Devrimci anarşist, bunu ellerinden geldiğince gerçekleştirmelerine yardım etmelidir. Örneğin, komünlerin özgür birliğinin ekonomik sorunu, özgür sovyetlerin destek sağlayacağı üretim ve tüketici kooperatiflerinin yaratılmasında tam ifadesini bulmalıdır.

Devrim dışı doğru dalga dalga yayılırken, özgür sovyetler sayesinde, ezilenler toplumsal mirasın tümüne (toprak, ormanlar, atölyeler, fabrikalar, demiryolları ve deniz taşımacılığı) el koyacaktır. Daha sonra çıkarlar, yakınlıklar veya ortak bir ideal temelinde bir araya gelerek, toplumsal yaşamlarını ihtiyaç ve isteklerine göre çok çeşitli hatlar üzerinde yeniden inşa edecekler.

Bunun zorlu bir mücadele olacağını söylemeye gerek yok. Çok sayıda cana mal olacak. Çünkü özgür insanlığı son bir kez eski dünyayla karşı karşıya getirecek. Tereddüt veya duygusallığa yer olmayacak. Bir ölüm kalım mücadelesi olacak! Her halükarda, kendi haklarına ve insanlığın haklarına önem veren herhangi biri, şu anda olmak zorunda olduğu gibi

bir bir köle olarak kalmak istemiyorsa, bunu böyle düşünmelidir.

Sağlıklı akıl yürütme ve kendini ve başkalarını sevmesi yaşamda üstünlük kazandığında, insan kendi varlığının gerçek yaratıcısı olacaktır.

Örgütlen ezilen kardeşim! Tarladan ve atölyeden, okuldan ve üniversite sıralarından bütün insanları çağır. Alimleri ve entelektüelleri de unutmadan, o odasının ötesine geçmeyi göze alsın ve ürkütücü yolunuz boyunca size yardım etsin. Bunlardan çoğunun çağrınıza cevap vermeyebileceği ya da cevap verse bile gözünüzü boyamak niyetiyle bunu yapacakları doğrudur. Çünkü unutmayın ki onlar “beşler” birliğinin sadık kullarıdır.

Öyle olsa bile, her on kişiden biri arkadaşlığını kanıtlayacak ve diğer dokuzunun hilekarlığını boşa çıkarmaya yardım edecek. Fiziksel şiddet, yani yönetenlerin ve yasama yapanların kaba kuvveti söz konusu olduğunda, kendi şiddetinizle bunun üstesinden geleceksiniz.

Örgütleyin, tüm kardeşlerinizi harekete katılmaya çağırın ve yönetenlerin, kendi iradeleriyle, insan yaşamını düzenlemeye yönelik korkakça mesleklerini bırakmalarında ısrar edin. Reddederseniz ayaklanın, polislerini, milislerini ve “beşler” birliğinin diğer bekçi köpeklerini silahsızlandırın.

Tüm yöneticileri gerektiğince tutuklayın, yasalarını parçalayın ve yakın! Cellatları yok ettikten ve tüm devlet gücünü ortadan kaldırdıktan sonra hapishaneleri yıkın!

Pek çok ücretli katil ve suikastçi orduda, ama zorla askere çağrılan arkadaşlarımız da orada. Onları yanınıza çağırın, yardımınıza gelecekler ve paralı askerleri etkisiz hale getirmenize yardım edecekler.

Kardeşlerim, hepimiz bir kez büyük bir ailede bir araya geldikten sonra aydınlanma ve bilgi yolunda birlikte yürüyeceğiz, gölgeleri geride bırakacağız ve insanlığın ortak idealine, yani özgür ve kardeşçe bir yaşama, kimsenin artık köle olmayacağı ve kimse tarafından ezilmeyeceği bir topluma doğru adım atacağız.

Düşmanlarımızın zalimce şiddetine, isyancı devrimci ordumuzun yoğun gücüyle cevap vereceğiz. Tutsarlığa ve keyfiliğe, bireysel sorumluluk temelinde, herkes için özgürlüğün ve sosyal adaletin gerçek garantörü olarak ve yeni yaşamımızı adalet temeli üzerine kurarak cevap vereceğiz.

Özgürlük yolunda yalnızca “beşler” birliğinin kana susamış suçluları bize katılmayı reddedecekler. Ayrıcalıklarını korumak için bize karşı çıkmaya çalışacaklar. Böylece kendi ölüm fermanlarını imzalayacaklar.

Yaşasın anarşist toplum için mücadeleye duyulan temiz ve sağlam inanç.

Anarşist Kütüphane

Nestor Makhno
Devrimci Anarşistin ABC'si
1932

27.05.2022 tarihinde şuradan alındı: karala.org
Çeviri: Nisa Durdu

İngilizce Aslı: The ABC of the Revolutionary
Anarchist

Asıl Kaynak: Uyanış Dergisi (Пробуждение) 18.
Sayı, Ocak 1932, sayfa 57-63 ve 19-20. Sayı,
Şubat-Mart 1932, sayfa 16-20.

tr.anarchistlibraries.net